

Titel: Udrag fra Philosophiske Smuler

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1988 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ps-kom-shoot-ps-226.pdf> (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **Chrysipp eksperimenterede ... hvor Du slap** : Chrysippos fra Soloi i Kilikien (o. 281 - o. 208 f.Kr.), gr. filosof, der i sin ungdom hørte stoikeren Kleanthes og Arkesilaos, som indledte den skeptiske retning i det platonske akademi. Efter at have været tilhænger af den akademiske skepticisme vendte han sig til den stoiske lære, som han med stor lærdom og dialektisk skarpsind fornyede. Skønt kun lidt af hans omfattende forfatterskab er overleveret, betragtes han som én af oldtidens største logikere. Karneades fra Kyrene (o. 215-129 f.Kr.), gr. filosof, der blev leder af det platonske akademi, hvor han videreførte den af Arkesilaos påbegyndte skepsis. Han bekæmpede al dogmatisk filosofi, især den stoiske, idet han benægtede muligheden af et objektivt sandhedskriterium, hvormed der kunne skelnes mellem sandt og falsk. Den anførte anekdote om Chrysippos og Karneades findes i Ciceros *Academica* 2. bog, 29, 93 (*Ciceros filosofiske skrifter*, udg. af F. Blatt, T. Hastrup og P. Krarup, bd. 1-5, Kbh. 1968-71; bd. 2, 1968, s. 153), men af et udkast (*Pap. V B 5*) fremgår det, at SKs kilde er Tennemanns fremstilling, som lyder: »Mit Recht lachte Carneades über die Ausflucht, welche Chrysipp in dem Gedränge ersonnen hatte, ein wenig mit Antworten inne zu halten, wenn in der Reihe relativer Dinge nach dem ersten Gliede des Verhältnisses gefragt wurde. Meinetwegen, sagte er, kannst Du nicht allein ausruhen, sondern auch schlafen. Was hilft es Dir? Es folgt einer, der Dich aus Deinem Schlummer durch die Frage aufwecken wird: Bey welcher Zahl bleibst Du stehen?« *Geschichte der Philosophie* (216,8) bd. 4, 1803, s. 344. En 'sorites' (af gr. sōros, dyngge, især af korn) er en slutningsform, som de skeptiske filosoffer benyttede for at bevise erkendelsens umulighed. Den har navn efter det kendeste eksempel, hvor der spørges om, hvor mange korn der skal til en dyngge, dvs. en bestemt »Qualitet«. Der tilføjes ét korn ad gangen (fremadskridende sorites) eller der trækkes ét fra (tilbageskridende sorites), mens der hver gang spørges, om der nu hhv. endnu er en dyngge.

I trykt udgave: Bind 4 side 248 linje 12